

ستارخان مبارز آزادی خواه نهضت مشروطه، معروف به سردارملی

درگذشت "ستارخان" مبارز آزادی خواه نهضت مشروطه، معروف به "سردارملی" (1293ش)

درگذشت "ستارخان" مبارز آزادی خواه نهضت مشروطه، معروف به "سردارملی" (1293ش) ستارخان معروف به سردار ملی در حدود سال 1245ش در قره باغ آذربایجان به دنیا آمد. ستارخان در ابتدا به صورت جوانی عیارمنش زندگی می کرد اما پس از آغاز نهضت مشروطه، در صف مجاهدان قرار گرفت و رشادت‌های فراوانی از خود نشان داد. قتل برادر و ظلم و ستم ماموران حکومتی به او و خانواده‌اش از یک سو و بستر اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تبریز آن دوران از سوی دیگر سبب شد تا با آشکار شدن فعالیت‌های مشروطه‌خواهی، روحیه سرکش و معترض ستارخان به مشروطه‌خواهی و خواهی تمایل پیدا کند. پس از به توپ بستن مجلس توسط محمدعلی شاه قاجار، مجاهدان تبریز با این عمل به شدت مخالفت کرده و در برابر دولت مرکزی قد علم کردند. در این میان، داستان‌های بسیاری از رشادت‌ها و مجاهدت‌های ستارخان در این دوران ذکر کرده‌اند. سرانجام قوای دولتی، تبریز را به محاصره درآورده و نبرد سختی روی داد. مرحله دوم درگیری، نبرد مشروطه خواهان و نیروهای روس بود که به کمک قوای دولتی آمده بودند. در نهایت، پس از ماه‌ها محاصره، نیروهای مهاجم، تبریز را تسخیر کرده و از آن پس، مشروطه‌طلبان راهی تهران شده و آن‌جا را فتح کردند. با ورود ستارخان و مجاهدان تبریزی به تهران و استقرار دوباره مشروطه، مخالفان سردار ملی سعی می‌کردند به هر نحو ممکن او را از گردونه خارج سازند. از این رو، قصد خلع سلاح مجاهدان را داشتند که تبعیض دولت در خلع سلاح بختیاری‌ها، باعث شد که این امر صورت نگیرد. در این میان، تلاش ستارخان برای جلوگیری از وقوع تشنج بی‌نتیجه ماند و سرانجام نیروهای دولتی، مجاهدان را در پارک اتابک محاصره کردند. جنگی ناخواسته درگرفت که کوشش سران مجاهدان برای ختم آن ناکام ماند و شمار بسیاری از مجاهدان در جریان آن به خاک و خون کشیده شدند. بالاخره سردار هم تن به مقابله داد و هدف گلوله قرار گرفت و از ناحیه پا به شدت مجروح شد. پس از این درگیری، ستارخان مدت‌ها خانه‌نشین شد و دولت مشروطه حتی با درخواست وی برای بازگشت به تبریز مخالفت کرد. سردار ملی سرانجام پس از دوره طولانی بیماری در بیست و پنجم آبان 1293ش در چهل و هشت سالگی چشم از جهان فرو بست و در جوار حرم حضرت عبدالعظیم در ری به خاک سپرده شد.